

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/341/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215205171
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2015:8215205171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobkyne K. Š., N., XX.X.XXXX, XXX XX V. XXX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO:35 807 598, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že úver zo zmluvy o úvere č. 800502113 uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 12.6.2012 je bezúročný a bez poplatkov.

Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 12.6.2012, č. 800502113, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 10 a to v časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je n e p r i j a t e ľ n á .

Žalovaný je p o v i n n ý žalobkyni nahradiť trovy konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 333,64 eur na účet právneho zástupcu žalobkyne, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 25.8.2014 domáhala, aby súd určil, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.6.2012 je bezúročný a bez poplatkov a že zmluvná podmienka uvedená v čl. 11 VOP v časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že sa jedná o zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, kde jej bol poskytnutý úver 400 eur za poplatok 286,- eur s tým, že úver uhradí v 7. splátkach po 98,- eur. V zmluve nie je uvedený dátum podpisu zmluvy ani výška RPNM. Poplatok je tvorený v 2/3 nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Takýto poplatok je neprijateľný, nebolo jej za neho poskytnuté reálne plnenie. Tento je neurčitý, nie je možné zistiť o aké plnenie sa jedná. Jedná sa o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Uplatňuje sa poplatok, pričom zákazníkom nie je vopred známe za aké úkony sa nárokuje. Tento prevyšuje sumu úroku a je neprijateľné, aby poplatok závisel od výšky poskytnutého plnenia. Neprijateľná podmienka je absolútne neplatná. Keďže zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, je v zmysle § 11 ods. 1 zák. o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov. Takéto konanie určite nie je nedbanlivostné, vzhľadom na viaceré úvery, ktoré sú v rozpore so zákonom. Naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c) O.s.p. vyplýva priamo zo zákona na ochranu spotrebiteľa (§ 3 ods. 3 a 5). Poukázala na rozhodnutia súdov : Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 71/2011, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011, sp. zn. 1MCdo 1/09, NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1484/04, SD EÚ sp. zn. C-143/13, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14Co/321/2012, Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013, ktorý v obdobnej veci vyhlásil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a neprijateľnosť totožnej zmluvnej podmienky v zmluve. Súdu predložila list žalovaného zo dňa 16.2.2015.

Žalovaný sa k veci nevyjadril. Súdu predložil len zmluvu o úvere.

Na pojednávanie vo veci konané dňa 30.11.2015 sa dostavili sa žalobkyňa a jej právny zástupca, nedostavil sa žalovaný, ktorý svoju neúčast' ospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti; prihladol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom s prílohami, rozhodcovským rozsudkom, zmluvou o úvere, spisom 10Er/344/2015) a zistil tento skutkový stav veci:

Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe. Zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti a to zákonom o spotrebiteľských úveroch - termín konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu, RPNM, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov priemernú hodnotu RPNM,. Preto je úver bezúročný a poplatkov. Predmet administratívneho poplatku je nejasný, neurčitý, nie je možné zistiť o aké plnenie sa jedná a za čo má spotrebiteľ platiť. Podľa praxe súdov je tento poplatok neprijateľný, predstavuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Listom zo dňa 16.2.2015 žalovaný oznámil žalovanej, že nedodržala splácať svoj dlh podľa splátkového kalendára a uhradila len dve splátky dňa 31.7.2013 v sume 100,- eur a dňa 5.9.2013 v sume 50,- eur, čím sa dostala do omeškania, pričom dlh predstavuje sumu 2.647,80 eur a narastá o denný úrok 2,01 eur. Uhradením čiastky 757,97 eur dôjde k zastaveniu narastania úrokov.

Dňa 12.6.2012 uzavreli žalobkyňa ako dlžník a žalovaný - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598 ako veriteľ zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi sumu 400 Eur, pričom dlžník sa veriteľovi zaviazal zaplatiť mu okrem poskytnutej sumy aj poplatok vo výške 286,- Eur, teda všetko vo výške 686,- eur v 7. mesačných splátkach po 98 Eur, počnúc dňom 12.7.2012, RPNM 471,93 %. Zmluva obsahovala na jednom liste papiera dve strany, na prvej boli uvedené údaje o veriteľovi, číslo zmluvy a číslo žiadosti o zmluvu, údaje o dlžníkovi (vyplnené boli meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo, číslo OP, kolónka o trvalom pobyte), poskytnutý úver, výška poplatku, počet splátok, výšku mesačných splátok, deň začiatku splatnosti a kolónka o to, že finančné prostriedky sú použité na iný účel. Ďalej zmluva obsahuje dátum uzavretia, čas, meno a podpis mandatóra, podpis dlžníka, dátum prevzatia finančnej hotovosti 12.6.2012 a potvrdenie o prevzatí finančnej hotovosti s podpisom dlžníka. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej VPPÚ).

Podľa článku 10 VPPÚ dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane zmluvy. Tretinu poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

V článku 15 VPPÚ je dojednanie podľa § 262 ods. 1 Obch. zák.. Zmluva sa uzatvára podľa § 262 ods. 2 Obch. zák. ako zmluva nepomenovaná.

Z rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 07852/14 zo dňa 28.10.2014 bolo zistené, že žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) bola zaviazaná na zaplatenie istiny 250,- eur, úroku v sume 154,65 eur, úrokom z omeškania v sume 41,29 eur, poplatku 194,48 eur, úroku v sume 32 % ročne zo sumy 250,- eur od 6.9.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 444,48 eur od 6.9.2013 do zaplatenia a nahradiť trovy mediačného konania 201,97 eur, trovy rozhodcovského konania 274,91 eur, v splátkach vo výške 120,- eur mesačne splatných k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozhodnutia, pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas na základe predloženej zmluvy o úvere č. 800502113 zo dňa 12.6.2012, VOP, prehľadu práv a povinností a ďalších listín. Svoju právomoc na konanie rozhodcovský súd vyvodil z predloženej rozhodcovskej zmluvy, ktorú posúdil ako prijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako rozhodcovský súd dospel k záveru, že daný vzťah je absolútnym obchodom, pričom mal aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch v súlade s ust. § 52

a nasl. OZ. a dospel k záveru, že v zmluve nenašiel žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na oprávnenosť nárokov žalobcu a zmluva obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom. Preto návrhu vyhovel v celom rozsahu v zmysle jeho výroku. Žalovaná uhradila na úver sumu 150,- eur. Žalobcom v konaní bol v tomto konaní označený žalovaný. Ďalej z neho vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá v znení, že všetky spory z úverovej zmluvy budú riešené pred stálym rozhodcovským súdom zriadeným Slovenská rozhodcovská a.s.. pričom rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa jeho predpisov, pričom rozhodcovský rozsudok možno dať preskúmať v lehote 15 dní inému rozhodcovi ustanovenom podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu. Zmluvné strany sa dohodli rozvázovacou podmienkou vo vzťahu k tejto rozhodcovskej zmluve a to pre prípad podania žaloby ktorejkoľvek zo zmluvných strán o rozhodnutie akéhokoľvek sporu vzniknutého zo zmluvy na všeobecnom súde.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10Er 344/2015 bolo zistené, že dňa 16.4.2015 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. T. K. o vymoženie sumy 250,- eur s prísl. proti povinnej - žalobkyni na základe návrhu oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zo dňa 7.2.2015 a exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 07852/14 zo dňa 28.10.2014, právoplatného dňa 1.12.2014, vykonateľného dňa 4.12.2014. Poverenie na vykonanie exekúcie zatiaľ nebolo vydané.

Z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že žalovaný okrem iného má v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov (súdu známe z jeho činnosti).

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. (o ochrane spotrebiteľa účinného v čase vzniku právneho vzťahu) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9).

Odkaz na § 52- 54 Občianskeho zákonníka.

Podľa ods. 5 cit. ust. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany

svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 2, 8 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch / účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu / spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej

finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 cit. zák. na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu, 6) okrem takej finančnej inštitúcie, ktorej nebolo udelené povolenie na činnosť Národnou bankou Slovenska,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,
- f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

Podľa § 7 cit. zák. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

Podľa § 9 ods. 1 - 2, ods. 6 cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zák. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ods. 2 cit. ust. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Podľa § 17 ods. 3 cit. zák. v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.²³⁾

Podľa § 52 OZ (účinného v čase vzniku právneho vzťahu) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.
Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ods. 6 cit. ust. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ods. 9 cit. ust. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadoštučenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 53b ods. 1 OZ ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 53c OZ ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 OZ ak k ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa § 5b zákona NR SR č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1. mája 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Keďže zákonodarca uplatňovanie príslušného ustanovenia neobmedzil na vzťahy vzniknuté až po tomto dátume, je ním súd viazaný ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a aj bez námietky musí teda prihliadať na premlčanie.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa ods. 4 cit. ust. O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bol založený záväzkový vzťah, a to zmluvou o úvere č. 800502113, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi sumu 400 Eur, pričom dlžník sa veriteľovi zaviazal zaplatiť mu okrem poskytnutej sumy aj poplatok vo výške 286,- Eur, teda všetko vo výške 686,- eur v 7. mesačných splátkach po 98 Eur, počnúc dňom 12.7.2012, RPNM 471,93 %. Zmluva obsahovala na jednom liste papiera dve strany, na prvej boli uvedené údaje o veriteľovi, číslo zmluvy a číslo žiadosti o zmluvu, údaje o dlžníkovi (vyplnené boli meno, priezvisko, trvalé bydlisko, rodné číslo, číslo OP, kolónka o trvalom pobyte), poskytnutý úver, výška poplatku, počet splátok, výšku mesačných splátok, deň začiatku splatnosti a kolónka o to, že finančné prostriedky sú použité na iný účel. Ďalej zmluva obsahuje dátum uzavretia, čas, meno a podpis mandatára, podpis dlžníka, dátum prevzatia finančnej hotovosti 12.6.2012 a potvrdenie o prevzatí finančnej hotovosti s podpisom dlžníka. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej VPPÚ). Podľa článku 10 VPPÚ dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane zmluvy. Tretinu poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. V článku 15 VPPÚ je dojednanie podľa § 262 ods. 1 Obch. zák.. Zmluva sa uzatvára podľa § 262 ods. 2 Obch. zák. ako zmluva nepomenovaná.

Súd vyhodnotil uzavretú Zmluvu s poukazom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď žalovaný ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalobkyňa) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu (spotrebiteľskú). Táto úprava nášho právneho poriadku bola nevyhnutná v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ v máji 2004 a zosúladovala náš právny poriadok s niektorými právnymi aktmi Európskych spoločenstiev a EÚ. Momentálne uvedené upravuje zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. a to konkrétne § 3 ods. 3 (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9), odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka (ustanovenia § 497 a nasledujúce upravujúce úverovú zmluvu) na vznik Zmluvy, avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 OZ. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či premlčania nároku. Pričom ako vyplýva z cit. ust. OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t.j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Aj preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Taktiež ustanovenia Obchodného

zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (OZ, zák. č. 129/2010 Z.z.), ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Taktiež vzhľadom k tomu, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver, vzťahuje sa na predmetnú zmluvu o úvere aj osobitná právna úprava, a to zákon o spotrebiteľských úveroch z. č. 129/2010 Z.z.. Súd v tomto názore (ohľadne spotrebiteľskej zmluvy) podporuje aj ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, predtým zák. č. 634/1992 Zb., v oboch prípadoch s odkazom na použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Preto súd neakceptuje ani dohodu o voľbe práva uvedenú v čl. 15 ZP.

Je nepochybné, že žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti /§ 52 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských

zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzoval

zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ). Aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Naliehavý právny záujem na podaní žaloby je daný cit. ust. zákona o ochrane spotrebiteľa a tým, že žalobkyňa má záujem na zistení, aký je jej dlh a v akej výške ho má platiť.

Súd sa ešte pred posúdením veci ako takej, musel vysporiadať aj z predloženým rozhodcovským rozsudkom, či prípadne nepredstavuje prekážku res iudicata. V tomto súd podľa obsahu rozhodcovskej zmluvy uvedenej v odôvodnení rozhodcovského rozsudku dospel k záveru, že táto nemohla byť platne dojednaná, tak to tvrdí rozhodcovský súd. Aj keď v zmluve dojednaná možnosť voľby medzi rozhodcovským súdom a súdom všeobecným v prípade sporov vyplývajúcich z uzavretej zmluvy o úvere, avšak konkrétny rozhodcovský súd je priamo daný v zmluve, teda nie je daná možnosť jeho výberu. Ako je súdu známe z jeho činnosti, rozhodcovské zmluvy sú veriteľom vopred naformulované, predtlačené bez možnosti individuálneho dojednania a ovplyvnenia jeho znenia, či výberu rozhodcovského súdu spotrebiteľom. O uvedenom svedčí aj skutočnosť, že súdu sú opakovane v obdobných veciach veriteľa - žalovaného predkladané totožné znenia rozhodcovských zmlúv, čo je súdu známe z jeho činnosti (či už v exekučných či civilných veciach). V tomto súd poukazuje už na právoplatne rozhodnutia súdov Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, sp. zn.5Co/219/2013, kde súd konštatoval v obdobnej veci veriteľa - žalovaného neplatnosť rozhodcovskej zmluvy s poukazom na ust. § 53 OZ. Pričom ako vyplýva z ust. § 53a OZ veriteľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Navyiac rozhodcovský súd sa vôbec vo svojom rozhodnutí nevyporiadal s tým, že v zmluve absentujú podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho je úver bezúročný a bez poplatkov, naopak konštatoval, že zmluva spĺňa tieto náležitosti a priznal veriteľovi požadované plnenie v celom rozsahu v rozpore s vyššie cit. ust. zákonov. Navyiac ako je súdu známe z jeho činnosti, rozhodcovské zmluvy, či akékoľvek iné zmluvy, či iné listiny (napr. právo vyplniť bianko zmenky a pod.) sú v týchto prípadoch predkladané spotrebiteľovi tak, že „ keď chcú úver musia podpísať všetky predložené listiny „, a sú vopred naformulované, dané a predtlačené a spotrebiteľ ak chce úver získať, musí ich podpísať.

Rozhodcovská zmluva je preto neprijateľnou a preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a jeho rozhodnutie preto je považované za akt nulitný a teda neexistujúci, nespĺňajúci podmienky materiálnej vykonateľnosti rozsudku. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozhodnutia súdov : NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012, sp. zn. 6Cdo/1/2012, či ÚS ČR, sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012.

Súd sa preto zaoberal ďalej vecou samou a dospel k záveru, že uzavretá zmluva o úvere je zmluva spotrebiteľská a zároveň zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z.. Avšak súd v tomto prípade poukazuje na nedostatky zmluvy o úvere a to najmä, že v zmluve absentuje uvedenie údajov vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch a to najmä v ust. § 9 ods. 2 písm. f) - doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, písm. i) - úroková sadzba spotrebiteľského úveru, písm. k) výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Rovnako súd nemôže akceptovať výšku RPNM 471,93 %, ktorá je dojednaná v rozpore s dobrými mravmi a preto je namieste konštatovať, že ani táto nie je určená a uvedená v zmysle písm. j) cit. zák. a ust. § 9 ods. 2. Dôsledkom neuvedenia podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. je, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Čo sa týka zmluvne podmienky zakotvenej v článku 10 VPPÚ v časti poplatku za úver (v tomto prípade určeného na sumu 286,- eur) : zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou., súd dodáva, že táto podmienka nemôže byť platne dojednanou a to už len tým, že je nejasná neurčitá. Nevyplýva z nej za čo má spotrebiteľ zaplatiť takýto poplatok, za aké administratívne úkony by ho mal platiť. Navyše jeho výška je závislá na výške úveru (výškou úveru sa navyšujú administratívne náklady ? ??). Navyše uvedené je zakotvené v zmluvných podmienkach, ktoré sú vopred predtlačené, naformulované veriteľom, ktoré určite spotrebiteľ žiadnym spôsobom individuálne nedojednávával ani nemohol ovplyvniť ich obsah. Sú navyše písané drobnejším písmom ako zmluva. Otázkou drobného písma v Zmluvách, či Úverových podmienkach (zmluvných dojednaniach), sa rovnako už zaoberali aj súdy a opakovane vyslovili, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Skutočnosť, že písmo je nečitateľné, pričom obsahuje kľúčové dojednania zakotvujúce povinnosti a sankcie, považoval súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku (nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 342/09 zo dňa 15.6.2009). Uvedené spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto uvedené dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ.

Na základe uvedeného súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a určil, že úver zo zmluvy o úvere zo dňa 12.6.2012 je bezúročný a bez poplatkov a v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. vyhlásil aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky vo výroku svojho rozhodnutia. Uvedené je v záujme ochrany spotrebiteľa - žalobkyne, nakoľko ako vyplýva z predložených listinných dôkazov (rozhodcovské konanie, oznámenie zo dňa 16.22.015), žalovaný žiada od žalobkyne zaplatiť čím ďalej tým vyššie sumy v rozpore so zákonom. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. Na trovách konania bola takto priznaná suma 333,64 eur ako trovy právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia v sume 333,64 eur pozostávajú v zmysle vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. : 1/ z 3 úkonov právnej služby : príprava a prevzatie zastúpenia, 2/ písomné podanie na súd - žaloba, 3/ účasť na pojednávaní dňa 30.11.2015 za úkon právnej služby po 64,53 eur (neoceniteľný predmet konania, 1/13 výpočtového základu), spolu 193,59 eur,

2/ paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 odsek 3 vyhlášky za 4 úkony právnej služby 3 x 8,39 eur (rok 2015), spolu 25,17 eur,

3/ cestovných náhrad za cestu na pojednávanie dňa 30.11.2015 na trase Svidník - Bardejov a späť - cestovné náhrady 0,183 eur/km x 70 km = 12,81 eur + spotrebované pohonné hmoty 70 km x 6,2l/100 km x 1,25 eur/l = 5,43 eur s DPH,

4/ náhrady za stratu času cestou na pojednávanie dňa 30.11.2015 na trase Svidník - Bardejov a späť za 3 začaté polhodiny = 3 x 13,98 = 41,94 eur,

5/ DPH vo výške 54,70 eur (20 % zo sumy 273,51 eur, okrem spotrebovaných pohonných hmôt), keďže právny zástupca žalobcu preukázal súdu, že je platcom DPH.

Súd nepriznal právnenému zástupcovi náhradu trov konania vo vzťahu k hodnote úkonu právnej služby žiadanej podľa § 13 ods. 3 cit. vyhl. (zvýšenie o 1/3 hodnoty úkonu pri spojení vecí), nakoľko je súd názoru, že v tomto prípade sa nejedná o prípad spojenia viacerých vecí na jedno konanie s poukazom na skutočnosť, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky súd v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. vyhlási ex offio, teda aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.